

مراآت‌های یادگیری

راهنمای عملی برای والدین و مربیان
(طرحی برای کودکان پیش‌دانش، دانش‌آموزان ابتدایی
و کودکان با نیازهای ویژه)

مؤلفین :

مسلم رف فرد

مریم زینی‌وند

سرشناسه

: رخ فرد، مسلم، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور

: مهارت‌های یادگیری : (راهنمای عملی برای والدین و مربیان)

.../مولفین مسلم رخ فرد و مریم زینی‌وند.

مشخصات نشر

: اصفهان: برترین اندیشه، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

: ۱۴۶ ص.

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۳۴-۳۶-۷

وضعیت فهرست نویسی

: فیا

موضوع

: یادگیری -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)

موضوع

: آموزش ابتدایی -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده

: زینی‌وند، مریم، ۱۳۵۷ -

رده بندی کنگره

: LB۱۰۶۰/۳م۹۳۹۴

رده بندی دیویی

: ۳۷۰/۸۲۳

شماره کتابشناسی ملی

: ۴۱۱۹۵

نام کتاب:

مهارت‌های یادگیری

مؤلفین:

مسلم رخ فرد - مریم زینی‌وند

ناشر:

انتشارات برترین اندیشه

نوبت چاپ:

اول

تیراژ:

۱۰۰۰

لیتوگرافی / چاپ / صحافی: آسمان / فرزندگان / دی

قیمت:

۱۰۰۰۰ تومان

ناظر فنی / مدیر تولید:

مرتضی رضوانی

طراح جلد:

کاظم ملکوتی خواه

شابک:

۹۷۸ - ۶۰۰ - ۷۱۳۴ - ۳۶ - ۷

فهرست

صفحه

عنوان

سخنی با اولیاء و مربیان

پیش گفتار

مقدمه

بخش اول: زیرداحت های یادگیری

فصل اول: مهارت های حسی - حرکتی ۱۸-۳۲

- مقدمه
- برتری جانبی (غلبه روی بدن)
- هماهنگی چشم و دست، سمپا و اعمال حرکتی ظریف
- تن آگاهی (تصور بدنی)
- تعادل و توازن

فصل دوم: مهارت های دیداری ۳۴-۵۰

- مقدمه
- حافظه دیداری
- توالی دیداری
- ادراک دیداری
- تمیز دیداری
- پایداری (ثبات) شکل
- مهارت های فضایی - مکانی
- تکمیل دیداری

فصل سوم: مهارت های شنیداری..... ۵۲ - ۵۹

- مقدمه
- حافظه شنیداری
- توالی شنیداری
- تمیز با تشخیص شنیداری

فصل چهارم: مهارت های دقت - توجه - تمرکز..... ۶۱ - ۶۵

- مقدمه
- راه کارهای مورد نیاز برای دقت - توجه - تمرکز

فصل پنجم: مهارت های زبانی شناختی..... ۶۷ - ۸۱

- مقدمه
- باید ها و نبایدهای رشد شناختی کودکان
- سطوح اساسی و مهم در رشد زبانی و شناختی

بخش دوم: مروری بر روش های یادگیری و ارائه روش رواج

فصل ششم: مروری بر روش های یادگیری..... ۸۴ - ۹۳

- مقدمه
- رویکرد ترمیمی یادگیری
- روش چند حسی فرنالد
- مراحل روش چند حسی فرنالد
- روش چند حسی اورتون
- مقایسه روش چند حس فرنالد با روش چند حسی اورتون
- وسیله آموزشی سینا
- چگونگی کاربرد وسیله آموزشی سینا در آموزش زبان فارسی
- سایر روش های ترمیمی

فصل هفتم: روش یاددهی - یادگیری چند مرحله ای رواج..... ۹۵-۱۰۵

- مقدمه
- مواد و ابزار لازم برای اجرا
- روش آموزش
- نکاتی در مورد روش یادگیری رواج

بخش سوم: مهارت های تکمیلی (زیر ساختی - تحصیلی)

فصل هشتم: مهارت های تکمیلی (زیر ساختی - تحصیلی)..... ۱۰۸-۱۲۳

- مقدمه
- بعضی از مشکلات آموزش و راهکارهای آن
- تمرین های تقویتی بعد از آموزش کلمات
- توصیه هایی برای بهبود عملکرد نوشتن خوش خط نویسی
- انواع مشکلات املاء و علت آن ها
- تمرینهایی برای تقویت املاء
- ریاضی و راهکارهایی برای تقویت آن
- مراحل ارائه یک مفهوم ریاضی
- نکاتی در مورد کار با کودک (خصوصاً در آموزش ریاضی)
- یاد آوری مهم و ضروری
- منابع و مآخذ

خدایا گفتن « خدایا » را از ما بگیر

پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: به پنج دلیل کودکان را دوست دارم.

۱- زیاد گریه می کنند. (چون گریه کلید بهشت است)

۲- با خاک بازی می کنند. (چون تکبر ندارند)

۳- با یکدیگر دعوا می کنند. (زود بهر می کنند) و زود آشتی می کنند. (چون کینه ندارند)

۴- چیزی را برای فردا ذخیره نمی کنند. (چون آرزوهای دراز ندارند)

۵- چیزی می سازند و خراب می کنند. (چون به دنیا دلبستگی ندارند)

تقدیم به پدران و مادرانمان که بذر محبت و یادگیری را در وجودمان شکوفا کردند و
برای گلهای زندگیمان دانا، محیا و محمد جواد، که آرزو داریم آنچنان باشند.

مسلم رخ فرد و مریم زینی وند

سخنی با اولیاء و مربیان

خدای مهربان را سپاس می‌گوییم که در پی جهش به سوی تحول بنیادین و تغییر نگرشها در قلمرو آموزش و پرورش، فرصتی فراهم شده که با تکیه بر اصول اساسی تعلیم و تربیت و با تکیه بر چهار چوب برنامه درسی و محتوی کتابهای دوره ابتدایی خصوصاً اول دبستان به تهیه، سازماندهی و طراحی این مختصر پرداخته، که شاید توانسته باشیم تا حدودی سبب شکوفایی استعداد های نو آموزان شده و رشد و بهبود فرآیند آموزش آنها را فراهم سازیم.

نگارنده ها به بررسی دوره پایه ابتدایی خصوصاً اول دبستان و تولید محتوی برای این پایه پرداخته و کار تهیه، ساماندهی و طراحی محتوی آموزشی بر این اساس صورت پذیرفته است. بصورتی که تا حد امکان، توجه به نیازهای کودکان عزیز و رعایت واژگان و مفاهیم پایه ی کودکان، متناسب با میزان درک و دریافت آنان و نیز درخواست تعدادی از مربیان و والدین گرامی در تمام فراز و فرودهای تهیه این مختصر پیش روی ما بوده است. بهمین سبب از فرصت فرخنده فراهم شده برای تهیه این کتاب با بهره گیری از دیدگاههای مختلف و کاربست نیکوترین آنها در عناصر ساختار و محتوی فصول، استفاده شده است.

همانطوری از عنوان و محتوی کتاب بر می آید هدف از تهیه این مختصر کمک به مربیان و والدینی است که دوست دارند (یا شرایط ایجاب می کند) که شخصاً با کودک کار کنند و تواناییهای هوشی و تحصیلی او را ارتقاء دهند. بنابراین در راستای رسیدن به این هدف؛ در بخش اول ربرساختهای یادگیری (مهارتهای تحصیلی - تحولی پایه) در قالب پنج قسمت اساسی تحت عنوان مهارتهای حرکتی، مهارتهای بینایی، مهارتهای شنیداری، مهارتهای دقت، توجه و تمرکز و مهارتهای زبانی - شناختی آمده که با الگو از نظریه و روشهای یادگیری و نکات مهم و کاربردی آنها سعی در تقویت و بازسازی این مفاهیم شده است.

در بخش دوم کتاب، بعد از ارائه روشهای یادگیری متناسب با زبان فارسی، روش آموزشی "یاددهی - یادگیری چند مرحله ای رواج" بر پایه مهارتهای گفتاری (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن، تفکر و استدلال) و مهارتهای نوشتاری (دست ورزی، رونویسی، کلمه نویسی، جمله نویسی، بند نویسی، املا و ...)

آمده، که این روش آموزشی بر اساس پرورش سواد بصری به همراه رشد سواد شنیداری بوده که با سایر مفاهیم پایه و زیر ساخت یادگیری همراه شده است و در پی تقویت چشم، گوش، و مهارت‌های دست و دین و رشد توانایی‌های فراگیران می باشد. ناگفته پیداست که در تدوین این روش آموزشی دو سبک کتاب فارسی اول دبستان یعنی کتاب "مهارت خواندن" که به سبک کلی و "مهارت نوشتن" که به سبک جزئی می باشد، توجه شده است.

در بخش سوم کتاب، مهارت‌های تکمیلی (زیرساختی و تحصیلی) پیش بینی شده، که تا حدود زیادی براساس تجربیات و کربس‌های تجربی - آموزشی نگارنده ها بوده و از اصول اساسی در تدریس و تدوین برنامه درسی برای کودکان با بهره، ویژه، پیش دبستانی و ابتدایی بهره گرفته شده است که شامل مهارت‌های خواندن، نوشتن، املا، ریاضیات، مفاهیم پایه می باشد.

در نهایت و به عنوان سخن پایانی باید گفت انگیزه تهیه این مختصر بعد از لطف و عنایت خداوند متعال، وقتی شکل گرفت که لبخند رضایت و خوشحالی آموزگاران، دانشجویان و والدین شرکت کننده در کارگاههایی با محتوی این کتاب برای نگارنده ها امید بخش و نقشه راه شد. ما همچنان خود را مدیون اساتید و علمای بزرگ تعلیم و تربیت دنیا و کشور عزیزمان دانستیم و شکر، راهنماییها و پیشنهادات شما هموطنان عزیز بدرقه راهمان برای آینده خواهد بود.

مسلم رخ فرد روانشناس کودکان با نیازهای خاص

مریم زینی وند روانشناس کودکان با نیازهای خاص

پیشگفتار

آموزش و پرورش در دوران پیش از دبستان و دبستان به عنوان رویدادی حساس، هم از نظر رشد کلی یک فرد و هم از نظر تاثیر در پذیرش و طی کردن مراحل تحصیلی در سطوح ابتدایی، مورد تاکید فراوان قرار گرفته است، از طرف دیگر امروزه انتظارات جوامع مختلف از آثار مثبت و سازنده برنامه های پیش دبستان و سال های اولیه ابتدایی افزایش یافته و از مریان، برنامه ریزان و دست اندرکاران این دوره ها انتظارات و توقعات متفاوتی وجود دارد. انتظار می رود که آنان کودکان را برای موفقیت های تحصیلی در مدرسه آماده کنند، آنان را افرادی اجتماعی بار آورده و بری سرکاری با جوامع فرهنگی و متنوع مهیا سازند، به آنان یاد دهند تا بر محرومیت های محیطی فائق آیند و استعداد های تحصیلی، عاطفی و هیجانی خود را برای روبرو شدن با موقعیت های مختلف و روش حل مسئله بکار گیرند تا آنان را انسان های خلاق پرورش دهند که دارای توانایی های لازم در مهارت های زندگی جامعه امروزی باشند.

یادگیری و تحول کودک به صورت یک مجموعه و یک کل صورت می گیرد و همه ابعاد رشد با یکدیگر ارتباط دارند و بطور همزمان رخ می دهند. بنابراین بریک زره های تحول به صورت جداگانه رخ نداده، بلکه بر دیگری اثر می گذارند و از هم تاثیر می پذیرند. لذا تنظیم و طراحی برنامه مدون چند جانبه برای دوره پیش دبستان و سال های ابتدایی دبستان حساسیت و اهمیت خاصی دارد و از آنجائی که اهمیت این مهم در یک مجموعه نمی گنجد، در این کتاب سعی شده است بیشتر به مفاهیم تحصیلی - تحولی پایه و زیر ساخت یادگیری محسوب می شوند پرداخته شود؛ همچنین در بخش دوم نیز به ارائه روش های موثر در یادگیری (روش های چند حسی) اشاره شده و مهارت های تکمیلی (زیر ساختی و تحصیلی) در بخش سوم آمده است. بنابراین در این کتاب ضمن پرداختن به هر یک از مفاهیم اساسی و پایه سعی شده است تا حد امکان تمرین های عملی و ساده برای والدین، مریان و سایر افرادی که با کودکان سروکار دارند، آورده شود. لذا از آنجائیکه هیچ اثری نمی تواند به صورت کامل و جامع، خواننده عزیز را کاملاً بی نیاز کند و این کتاب نیز از این نظر مستثنی نمی باشد، بنابر این امید می رود با مطالعه و اجرای تمرین های آن موفقیت و پیشرفت بیشتری در کودکان این مرز و بوم شاهد باشیم و بتوانیم همدم و کمک مناسبی برای شما والدین و مریان گرامی باشیم.